

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΔΡΟΥ

PROTECTING ANDROS ISLAND NATURE

LIFE ANDΡΟΥ © 2014

Καλλιτεχνική επιμέλεια Παναγιώτης Αναστασόπουλος
Σχεδιασμός Χριστίνα Παντέλη

Κείμενα

Γιάννης Κορωναίος, Ισίδωρος Νικολάου
Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία: Ρούλα Τρίγκου,
Victoria Saravia, Όλγα Καραγιάννη
NCC: Τάσος Δημαλέξης, Μαργαρίτα Τζάλη

Διεύθυνση έκδοσης Γιάννης Κορωναίος

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση μέρους ή όλου του
έργου σε οποιαδήποτε μορφή, ηλεκτρονική, μηχανική,
φωτοτυπική, χωρίς τη γραπτή άδεια των κατόχων του
copyright.

ISBN 978-618-81708-0-3

LIFE ANDROS © 2014

Art Director Panagiotis Anastasopoulos
Design and layout Christina Panteli

Text

John Koroneos, Isidoros Nikolaou
HOS: Roula Trigou, Victoria Saravia, Olga Karagianni
NCC: Tasos Dimalexis, Margarita Tzali

Publication director John Koroneos

All rights reserved. No parts of this publication may be
reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted,
in any form or by any means, electronic, mechanical,
photocopying, recording or otherwise, without prior
permission, in writing from the publisher.

ISBN 978-618-81708-0-3

Ο γλάρος

Στο κύμα πάει να κοιμηθεί
δεν έχει τι να φοβηθεί
Μήνας μπαίνει μήνας βγαίνει
γλάρος είναι και πηγαίνει

Από πόλεμο δεν ξέρει
ούτε τι θα πει μαχαίρι
Ο Θεός του `δωσε φύκια
και χρωματιστά χαλίκια

Αχ αλί κι αλίμονό μας
μες στον κόσμο το δικό μας
Δε μυρίζουνε τα φύκια
δε γυαλίζουν τα χαλίκια

Χίλιοι δυο παραφυλάνε
σε κοιτάν και δε μιλάνε
Είσαι σήμερα μονάρχης
κι ώσαμ' αύριο δεν υπάρχουν

Οδυσσέας Ελύτης 1979

Ο Οδυσσέας Ελύτης εξύμνησε με το δικό του μοναδικό τρόπο το Αιγαίο. Στα ποιήματά του συνυπάρχουν το φως, οι άνθρωποι, τα θαλασσινά κοχύλια, η δικαιοσύνη, τα καράβια, τα όνειρα, τα παιδιά με τα γρατζουνισμένα γόνατα, οι γλάροι... όλα αυτά που υπογράφουν σε αυτό που λέγεται ΕΛΛΑΔΑ!

Αναπόσπαστο κομμάτι αυτής της μοναδικής γωνιάς της Γης, είναι το περιβάλλον. Ζώντας στο Αιγαίο κατανοείς γιατί εδώ γεννήθηκαν τόσο ποιητές!

Το περιβάλλον το παραλάβαμε όπως το περιγράφει ο ποιητής, Έχουμε την υποχρέωση να το παραδώσουμε ακόμα καλύτερο.

Κομμάτι αυτής της ευλογημένης γωνιάς είναι και η Άνδρος μας. Είμαστε περήφανοι για το νησί μας και τους ανθρώπους που το κατοικούν. Αγαπάμε κάθε γωνιά του, λατρεύουμε τη θάλασσα και τα κύματα, τις παραλίες αλλά και τα βράχια, τα πουλιά και τα φυτά του τόπου.

Οι εξελίξεις των τελευταίων χρόνων, άλλαξαν το παραγωγικό μοντέλο και τις συνήθειες των κατοίκων. Ορισμένες καλλιέργειες εγκαταλείφθηκαν, τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα διευκόλυναν τη ζωή μας αλλάζοντας όμως ταυτόχρονα και ισορροπίες στο οικοσύστημα, απόκρημνες ακτές αξιοποιήθηκαν και κατοικήθηκαν, η «Μικρά Αγγλία» μας ανακάλυψε τον τουρισμό...

Κάπου εκεί ανακαλύψαμε και εμείς ότι η ανάπτυξη δημιουργεί και απειλές. Το οικοσύστημα, ευαίσθητο από τη φύση του, κλονίσθηκε. Κάτι άλλαζε, κάτι μειωνόταν, αλλά δεν είμαστε αρχικά και πολύ σίγουροι... Η παγκόσμια κοινότητα έφτιαξε έναν κατάλογο με απειλούμενα ζώα και φυτά. Εκεί υπήρχαν και ορισμένα είδη που είχαν διαλέξει την Άνδρο για να κατοικήσουν. Αμέσως συνειδητοποιήσαμε ότι έχουμε ευθύνη απέναντι τους...

Και δράσαμε!

Odysseas Elytis celebrated in his own unique way the Aegean. In his poems coexist light, people, seashells, justice, ships, dreams, children with grazed knees, the seagulls ... all that entails to what is called GREECE!!!

An integral part of this unique corner of the world, is the environment. Living in the Aegean makes you understand why so many poets were born here!

We inherited the environment and, as the poet describes, it is our duty to pass it down even better.

Part of this blessed corner is our Andros. We are proud of our island and the people who live in it. We love every corner, the sea and the waves, beaches and rocks, birds and plants.

Developments in recent years have changed the production model and the habits of the residents. Some crops were abandoned, fertilizers and pesticides have facilitated our lives but changing at the same time the balance of the ecosystem, coastal cliffs were exploited and inhabited, the «Little England» movie revealed tourism to us...

Somewhere there we too discovered that growth creates threats. The ecosystem, sensitive by nature, was shaken. Something was changing, something was deteriorating, but initially we were not very sure... The international community created a list of endangered animals and plants. There were some species that had picked Andros to inhabit. Soon we realized that we have a responsibility towards them ...

and we acted!

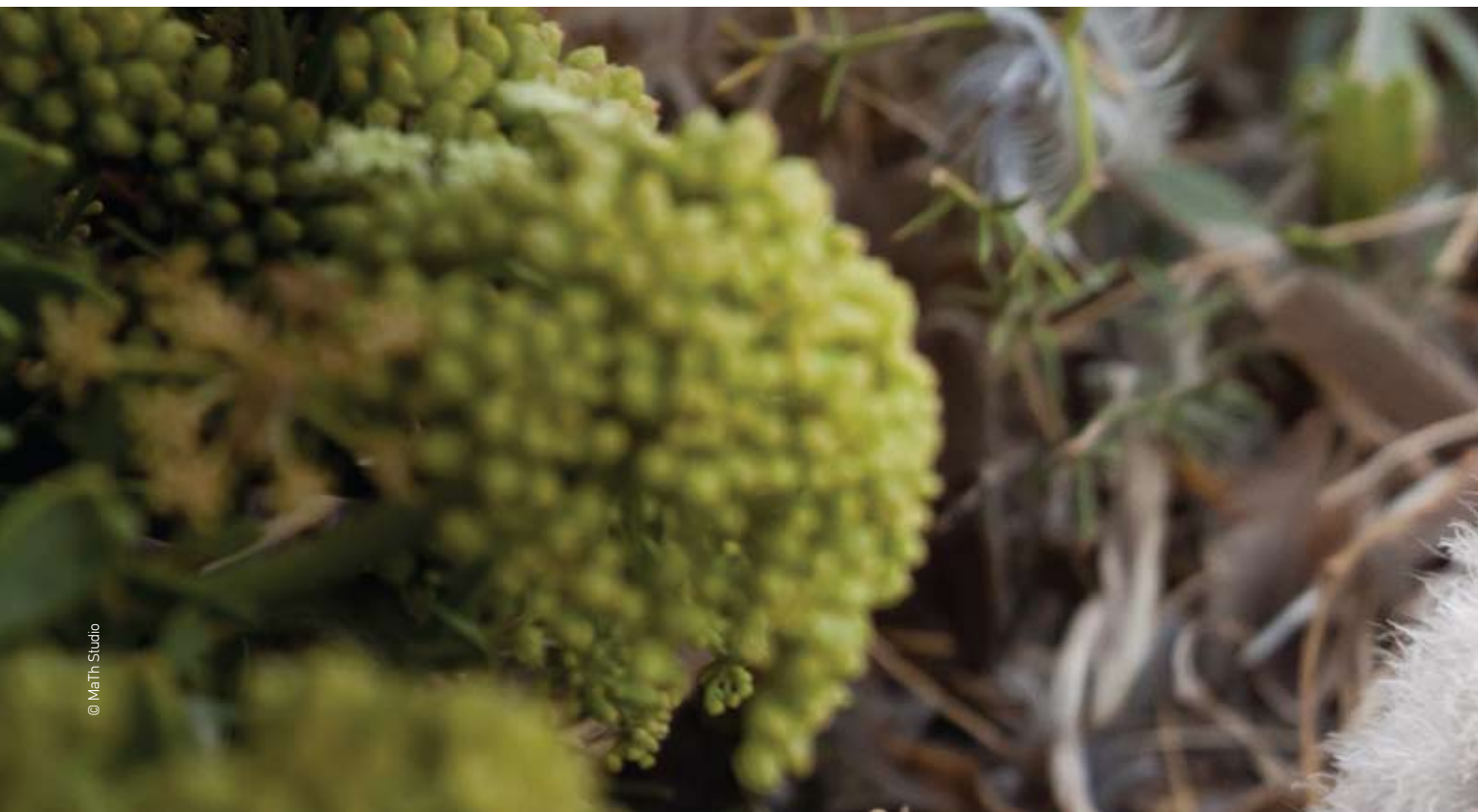

The importance of Andros for avifauna

Andros can be considered as a “special” island when compared to the rest of the islands in the Cyclades. Thanks to its great annual pluviosity and its mountainous relief, the island presents a great diversity of habitats and biotopes, the most important of them being the alluvian forests of Common Alder (*Alnus glutinosa*), the woodlands of Chestnut (*Castanea sativa*) and the strands of White willow (*Salix alba*) and White Poplar (*Populus alba*), which are unique

in the Cyclades. Garrigue and maquis are widespread while rocky areas also cover a large part of the island. Andros is criss-crossed with temporary streams ending in small but numerous coastal wetlands and marshes.

Human presence and activities have also contributed to the island’s heterogeneous landscape by means of traditional agricultural and livestock breeding practices such as the use of terraces for crops of fodder. >>>

Η σημασία της Άνδρου για την ορνιθοπανίδα

Η Άνδρος μπορεί να θεωρηθεί ως ένα «ξεχωριστό» νησί, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα Κυκλαδονήσια. Χάρη στις πλούσιες βροχοπτώσεις που δέχεται και το έντονο ορεινό της ανάγλυφο, παρουσιάζει μια ποικιλία οικοτόπων και οικοσυστημάτων, με σημαντικότερα τα αλλουβιακά δάση Σκλήθρου (*Alnus glutinosa*), τα δάση Καστανιάς (*Castanea sativa*) και τις παρόχθιες συστάδες Ιτιάς (*Salix alba*) και Λεύκης (*Populus alba*) που είναι τα μοναδικά στις Κυκλάδες. Τα φρύγανα και η μακκία βλάστηση παρουσιάζουν ευρεία εξάπλωση, ενώ τα βραχώδη ενδιαιτήματα καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος του νησιού. Η Άνδρος διακλαδίζεται από περιοδικά ρυάκια που καταλήγουν σε μικρούς, αλλά πολυάριθμους παραλιακούς υγρότοπους και βάλτους.

Η ανθρωπογενής παρουσία και δραστηριότητες έχουν επίσης διατελέσει τον ρόλο τους στην ετερογένεια του τοπίου του νησιού, μέσω των παραδοσιακών γεωργικών και κτηνοτροφικών πρακτικών, όπως η δημιουργία πεζούλων με καλλιέργειες για ζωτροφές.

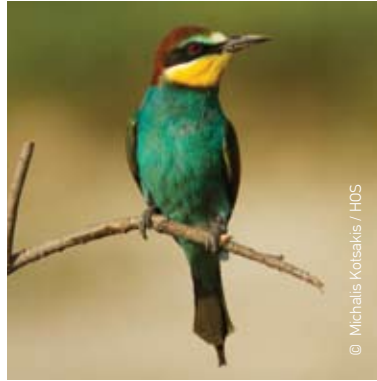

Νεοσσός Μαυροπετρίτη | Eleonora's Falcon fledgling

Μύχος | Yelkouan Shearwater

Μελισσοφάγος | Bee-eater

Σταχτοπετρόκλης | Northern Wheatear

Because of the variety of habitats, Andros is an important site for avifauna. Its rocky coasts and small islets hold important breeding populations of two protected seabird species: the Mediterranean Shag and the Audouin's Gull. But not only this, the islets around Andros are home to what is probably Greece's most emblematic bird species, the Eleonora's falcon. These birds pass the winter in Madagascar only to return every year to the islets of Andros, and other islets of the Aegean, to breed. Considering that more than 85% of the world's population of this species breeds on the Greek islands, it is easy to understand how important the Aegean, and consequently Andros, is for its conservation. A walk along the eastern coast of the island during the months of August and September will probably result

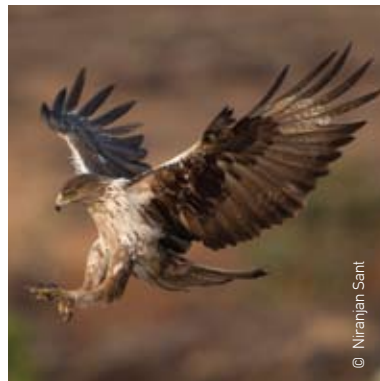
in the observation of dozens of these falcons hunting in the sky and over the sea to find food to feed their chicks. The central island of Andros also hosts different protected and endangered raptors such as the Bonelli's Eagle or the Peregrine Falcon that can be found at the island's steep gorges and cliffs. Andros is also important for breeding passerines typical of Mediterranean shrub land such as Ruppell's Warbler, Blue Rock Thrush and Black-eared Wheatear, as well as, migrating birds such as Little Egret, Night Heron, Montagu's Harrier, Bee-eater, Icterine Warbler, Whitethroat, Spotted Flycatcher that use the different habitats of the island (wetlands, crops, woodlands) as stopover sites to refuel and rest during their long trip to and from Africa. |||||

Γαλαζοκότσουφας | Blue Rock Thrush

Αρτέμης | Cory's Shearwater

Σπιζαετός | Bonelli's Eagle

Χάρη σε αυτή την ποικιλία οικοτόπων, η Άνδρος αποτελεί μια σημαντική περιοχή για την ορνιθοπανίδα. Οι βραχώδεις ακτές της και οι μικρές νησίδες φιλοξενούν σημαντικούς αναπαγωγικούς πληθυσμούς δύο προστατευόμενων θαλασσοπουλιών: του Θαλασσοκόρακα και του Αιγαιόγλαρου. Αλλά ακόμα περισσότερο, στις νησίδες της Άνδρου κατοικεί το πιο εμβληματικό ίσως είδος πουλιού της Ελλάδας, ο Μαυροπετρίτης. Τα γεράκια αυτά διαχειμάζουν στη Μαδαγασκάρη, για να επιστρέψουν και πάλι κάθε χρόνο στην Άνδρο και τα υπόλοιπα νησιά του Αιγαίου για να φωλιάσουν. Λαμβάνοντας υπόψη ότι περισσότερο από το 85% του παγκόσμιου πληθυσμού του είδους φωλιάζει στις ελληνικές νησίδες, είναι ευνόητη η σημαντικότητα του Αιγαίου, συνεπώς και της Άνδρου, για την προστασία του. Μία βόλτα κατά μήκος των ανατολικών ακτών του νησιού τον Αύγουστο και τον Σεπτέμβρη θα προσφέρει την παρατήρηση δεκάδων Μαυροπετρίτων να κυνηγάνε στον αέρα και πάνω από τη θάλασσα, αναζητώντας τροφή για να ταΐσουν τα μικρά τους. Το κεντρικό νησί της Άνδρου φιλοξενεί επίσης προστατευόμενα και απειλούμενα αρπακτικά, όπως ο Σπιζαετός και ο Πετρίτης που συχνάζουν στα απόκρημνα φαράγγια και γκρεμούς του νησιού. Η Άνδρος είναι σημαντική και για τα μεταναστευτικά μικροπούλια που είναι τυπικά των μεσογειακών θαμνώνων, όπως ο Αιγαιοτσιροβάκος, ο Γαλαζοκότσουφας και η Ασπροκωλίνα, αλλά και για τα μεταναστευτικά πουλιά όπως ο Λευκοτσικνιάς, ο Νυχτοκόρακας, ο Λιβαδόκιρκος, ο Μελισσοφάγος, η Κιτρινοστριτίδα και ο Σταχτομυγοχάφτης που χρησιμοποιούν τα διάφορα ενδιαίτηματα του νησιού (υγρότοπους, καλλιέργειες, δάση και θαμνώνες) ως σταθμούς ξεκούρασης και ανεφοδιασμού κατά το μακρύ τους ταξίδι για την Αφρική. ■■■■■■

Bonelli's Eagle

The eagle of Mediterranean coastal cliffs

The Bonelli's Eagle (*Hieraetus fasciatus*) is one of the largest eagles in Greece, just slightly smaller than the almighty Golden eagle. It is a typical Mediterranean bird, although it can be found also in India and southern China. In spite of its large range, during the 20th century the species suffered a drastic decline due mainly to over use of pesticides, habitat degradation or loss, collision with power lines and windfarms and direct persecution. Greece is no exception to this trend with a population estimated around 100-140 pairs. For this reason, Andros, home to three pairs of this majestic bird, can consider itself a lucky island. With its numerous rocky cliffs, Andros provides plenty of nesting sites for the species, while its open lands are the perfect hunting grounds for the species -

mainly, small to medium-sized birds, but also small mammals and reptiles. Each pair will raise 1-2 chicks that will then travel up to 200 km to find new homes, probably in other islands of the Aegean. In fact, the wide distribution of the species along the Aegean islands can be considered a peculiarity, because in the rest of Europe, it can be rarely found breeding on islands or islets. |||||

© Paschalis Dougalis / HOS

Σπιζαετός

Ο αετός των παραθαλάσσιων βράχων της Μεσογείου

Ο Σπιζαετός (*Hieraaetus fasciatus*) είναι ένας από τους μεγαλύτερους αετούς της Ελλάδας, ελάχιστα μικρότερος από τον μεγαλοπρεπή Χρυσαιτό. Πρόκειται για ένα τυπικό μεσογειακό είδος πουλιού, αν και απαντάται επίσης στην Ινδία και τη νότια Κίνα.

Πάρα την ευρεία του εξάπλωση, κατά τον 20ο αιώνα ο πληθυσμός του Σπιζαετού υπέστη δραματική μείωση, εξαιτίας κυρίως της υπέρμετρης χρήσης φυτοφαρμάκων, της υποβάθμισης ή απώλειας των βιοτόπων του, της πρόσκρουσης σε γραμμές μεταφοράς ρεύματος και σε ανεμογεννήτριες, καθώς και της άμεσης καταδίωξης. Δυστυχώς η Ελλάδα δεν αποτελεί εξαίρεση στην πτωτική αυτή τάση, με τον ελληνικό πληθυσμό του είδους να ανέρχεται σε 100-140 ζευγάρια. Για τον λόγο αυτό, η Άνδρος, σπίτι τριών ζευγαριών του μεγαλειώδους αυτού πουλιού, μπορεί να θεωρείται τυχερό νησί.

Με τους πολυάριθμους βραχώδεις γκρεμούς της, η Άνδρος παρέχει ποικιλία θέσεων φωλεοποίησης για το είδος, ενώ ταυτόχρονα, οι ανοιχτές της εκτάσεις αποτελούν ιδανικό κυνηγότοπο για τον Σπιζαετό –κατά κύριο λόγο μεσαίου μεγέθους πουλιά, αλλά και μικρά θηλαστικά και ερπετά. Το κάθε ζευγάρι μεγαλώνει 1-2 νεοσσούς που στη συνέχεια θα διανύσουν περισσότερα από 200 χλμ για να αναζητήσουν το νέο τους σπίτι, πιθανώς σε κάποιο άλλο αιγαιοπελαγίτικο νησί.

Στην πραγματικότητα, η ευρεία εξάπλωση του Σπιζαετού στην περιοχή των νησιών του Αιγαίου μπορεί να θεωρηθεί μία ιδιομορφία, μιας και στην υπόλοιπη Ευρώπη συναντάται σπάνια να φωλιάζει σε νησιά ή νησίδες. |||||

Eleonora's Falcon

The Aegean's falcon

The Eleonora's Falcon (*Falco eleonora*), breeds mainly in the Mediterranean, with only a few more colonies in the coast of Morocco and the Canary islands. Practically 85% of the global population nests each year on the islands and islets of the Aegean. Greece is therefore the most significant country for the

conservation and survival of the species. Here, the species can find uncountable islets to breed and an unlimited flow of migratory birds to feed their chicks with. The large population in Andros reflects the important passage of migrating passerines.

In order to fully exploit this

Μαυροπετρίτης

Το γεράκι του Αιγαίου

© Stig F. Olsen / HOS

Ο Μαυροπετρίτης (*Falco eleonora*), γνωστός και ως "Βαρβάκι", φωλιάζει σχεδόν αποκλειστικά στη Μεσόγειο (με λίγες ακόμη αποικίες στην ακτή του Μαρόκου στον Ατλαντικό και στα Κανάρια νησιά).

Σχεδόν το 85% του παγκόσμιου πληθυσμού του φωλιάζει κάθε χρόνο στα νησιά και τις νησίδες του Αιγαίου και η χώρα μας αποτελεί απλά το πολυτιμότερο καταφύγιο γι' αυτόν! Διαθέτει αμέτρητες νησίδες και ένα ατελείωτο ρεύμα με μεταναστευτικά πουλιά. Η σημαντική παρουσία του Μαυροπετρίτη στην Άνδρο αποδεικνύει το ισχυρό μεταναστευτικό ρεύμα που διέρχεται από το νησί.

enormous source of food, the Eleonora's Falcon nests at the beginning of the autumn migration, much later than any other migratory bird. Thus, eggs are laid at the end of July-beginning of August, hatching takes place around the 20th of August, and chicks are able to fly by the end of September. It is in fact the only bird species that breeds in autumn. After this, the species migrates all the way to Madagascar and other islands in the Indian Ocean and Eastern Africa to spend the winter. It returns to our country at the end of April, when it can be found all over Greece, even in the high mountains of Pindos, until breeding time arrives. During this period, as well as in winter, the species feeds on insects; cicadas, grasshoppers, butterflies and flying ants, which are in abundance, and thus they can easily find food.

Greece has an enormous responsibility in the conservation of the Eleonora's Falcon as it holds over 3/4 of the global population. The preservation of the islets, as well as the protection from the use of agro-chemicals are priority matters for the conservation of the species. |||||

Για να μπορεί να εκμεταλλευτεί τα μεταναστευτικά πουλιά ως τροφή, ο Μαυροπετρίτης φωλιάζει όταν αρχίζει η φθινοπωρινή μετανάστευση, πολύ πιο αργά σε σχέση με τα υπόλοιπα μεταναστευτικά πουλιά. Έτσι, γεννά τα αυγά του στα τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου, τα μικρά βγαίνουν γύρω στις 20 Αυγούστου και πετούν στα τέλη Σεπτεμβρίου. Είναι ουσιαστικά το μόνο πουλί που φωλιάζει το φθινόπωρο.

Στη συνέχεια μεταναστεύει κι αυτός για να ξεχειμωνιάσει στη Μαδαγασκάρη και άλλα νησιά του Ινδικού Ωκεανού, καθώς και στην ανατολική Αφρική. Επιστρέφει και πάλι στη χώρα μας τέλη Απριλίου και μέχρι να έρθει η στιγμή του φωλιάσματος μπορεί, εκτός από τα νησιά, να τον δούμε παντού στην Ελλάδα, ακόμη και στις κορυφές της Πίνδου. Την εποχή αυτή – όπως και τον χειμώνα – ο Μαυροπετρίτης τρέφεται κυρίως με έντομα. Τζιτζίκια, ακρίδες, πεταλούδες, ιπτάμενα μυρμήγκια, βρίσκονται σε αφθονία κι έτσι βρίσκει άφθονη τροφή χωρίς να κουράζεται.

Η Ελλάδα έχει τεράστια ευθύνη για την προστασία του Μαυροπετρίτη αφού φιλοξενεί περισσότερο από τα 3/4 του παγκόσμιου πληθυσμού του. Η διαφύλαξη της ασφάλειας στις νησίδες και η προστασία από τα χημικά φάρμακα και τα δηλητήρια αποτελούν ζητήματα άμεσης προτεραιότητας. |||||

Μαυροπετρίτες σε φάση κυνηγιού | Eleonora's Falcons while hunting

Mediterranean Shag

A unique seabird

The Mediterranean Shag (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) is not a classic seabird. The most typical image of this bird is either a black figure sitting on the coastline's rocks or a bird swimming half-sunk in the water.

It prefers rocky coastlines and rarely wanders far from there. Its main food source is benthic fish, diving up to 60 m in depth to catch them, with the help of its strong legs. After eating, it usually sits on coastal rocks with its wings half-open for them to dry. It doesn't migrate and it breeds very early in the season (some of them as early as December) on isolated rocky shores and islets. It usually lays 2-3 eggs that will hatch a month later. It is common in practically all Greek islands, with up to 1000-1200 pairs, but the largest colonies can be found in central Aegean and the Sporades. It breeds all along the Andros coastline, swimming even in ports and beaches.

Due to marine pollution and over-fishing its food is now growing scarce. Unlike other seabirds, it cannot follow fishing boats, thus not being able

Θαλασσοκόρακας:

Το ξεχωριστό θαλασσοπούλι

Ο Θαλασσοκόρακας (*Phalacrocorax aristotelis desmarestii*) δεν ταυτίζεται με την κλασική εικόνα των θαλασσοπουλιών. Συνήθως συναντάται σαν μια μαύρη φιγούρα να στέκεται στα βράχια της ακτής ή να κολυμπά μισοβυθισμένος στο νερό.

Προτιμά τις βραχώδεις ακτές, από όπου απομακρύνεται ελάχιστα. Η τροφή του αποτελείται κυρίως από βενθικά ψάρια τα οποία πιάνει κωπηλατώντας με τα δυνατά του πόδια σε βάθος μέχρι και 60 μ. Όταν χορτάσει, συνηθίζει να κάθεται με μισάνοιχτα φτερά στους βράχους της ακτής. Δεν μεταναστεύει και φωλιάζει πολύ νωρίς (μερικοί ακόμα και από τον Δεκέμβριο) σε απόκρημνες βραχώδεις ακτές, νησίδες και μεγάλες σπηλιές. Γεννά συνήθως 2-3 αυγά, τα οποία εκκο-

to utilize the fish discards. In addition, being mainly a swimmer makes it very vulnerable to oil spills. Its nests are quite accessible, but luckily, unwanted visitors to islets are rare in the period it breeds.

The Mediterranean Shag is classified as "Nearly Threatened" in the Red Data Book of Endangered Animals of Greece. |||||

λάπτονται περίπου έναν μήνα αργότερα. Τον συναντάμε σε όλες σχεδόν τις νησιωτικές ακτές, όπου φωλιάζουν 1.000-1.200 ζευγάρια, αλλά πιο συχνά στο βόρειο Αιγαίο και τις Σποράδες, που φιλοξενούν τις μεγαλύτερες αποικίες του στην Ελλάδα.

Στην Άνδρο φωλιάζει καθ' όλο το μήκος της ακτογραμμής του νησιού και μπορούμε να τον συναντήσουμε ακόμα και στα λιμάνια και τις παραλίες.

Η τροφή του λιγοστεύει εξαιτίας της θαλάσσιας ρύπανσης και της υπεραλίευσης κοντά στις ακτές, μιας και σε αντίθεση με άλλα θαλασσοπούλια, δεν μπορεί να ακολουθήσει τα ψαροκάικα και να τραφεί με τα μη εμπορεύσιμα ψάρια που πετιούνται. Μερικοί πιάνονται σε δίχτυα καθώς βουτούν. Επιπλέον, η συνήθειά του να κολυμπά συνεχώς τον κάνει ευάλωτο σε πετρελαιοκηλίδες. Οι φωλιές του στις νησίδες είναι εύκολα προσιτές, αλλά, ευτυχώς γι' αυτόν, οι ανεπιθύμητες επισκέψεις στις νησίδες είναι ελάχιστες την περίοδο που φωλιάζει.

Είναι είδος απειλούμενο με εξαφάνιση, χαρακτηρισμένο ως «Σχεδόν Απειλούμενο» στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας. |||||

Audouin's Gull

The flagspecies of the Aegean

The Audouin's Gull (*Larus audouinii*) is a gull species endemic to the Mediterranean. Its deep red beak and dark grey legs make it unmistakable. Over 90% of the global population breeds in the Western Mediterranean, and the largest colony is located in the Ebro Delta (Spain).

Population in Greece is estimated around 350-500 pairs, breeding exclusively on uninhabited islets of the Aegean, far from human presence. The colonies are spread along islets in the Dodecanese, Eastern Cyclades, Limnos, Kythira, Lesvos and North Sporades. Towards the end of April, it will lay 2-3 eggs, brownish with black spots. They will hatch three weeks later, and the chicks will be able to fly by

mid June.

Unlike other gulls, it avoids going inland and most of the time it can be found close to the shore. Audouin's Gulls feed near the coast, mainly on small fish close to the sea surface which they skillfully catch by flying slowly just above the water. It can also feed on discards from fishing boats.

The Audouin's Gull, a symbol of the Greek islands, is the most threatened seabird in our country. Intense fishing close to the coast has severely depleted the fish stocks on which it feeds. Its nests are easily accessible to both people and animals. To make matters worse, it breeds at the beginning of the touristic period, in early summer.

Αιγαιόγλαρος

Το πουλί σύμβολο του αρχιπελάγους

Ο Αιγαιόγλαρος (*Larus audouinii*) είναι ένα είδος γλάρου ενδημικό της Μεσογείου, εύκολα αναγνωρίσιμο από το βαθύ κόκκινο ράμφος και τα σκουρόχρωμα πόδια του. Περισσότερο από το 90% του πληθυσμού του εντοπίζεται στη Δ. Μεσόγειο, στην Ισπανία (η μεγαλύτερη αποικία βρίσκεται στο δέλτα του ποταμού Ebro).

Στην Ελλάδα, φωλιάζει αποκλειστικά στις ακατοίκητες νησίδες του Αιγαίου, μακριά από την ανθρώπινη παρουσία και ο πληθυσμός του υπολογίζεται σε 350-500 ζευγάρια. Βραχώδεις νησίδες με αποικίες Αιγαιόγλαρου υπάρχουν διάσπαρτες στα Δωδεκάνησα, τις ανατολικές Κυκλάδες, τη Λήμνο, τα Κύθηρα, τη Λέσβο και τις Βόρειες Σποράδες. Γεννά δύο με τρία καμουφλα-

© Panagiotis Latsoudis / HOS

© Victoria Saravia / HOS

Φωλιά Αιγαιόγλαρου | Audouin's Gull nest ▲

Just one visit to the colony could lead to the failure of the whole breeding colony, as birds would be scared off thus abandoning their nests, leaving the eggs and the chicks exposed to the heat and predators such as rats, Yellow-legged Gulls and Hooded Crows. For such a small population, the loss of one single colony is a great blow to the conservation of the species.

The species is classified as "Vulnerable" in the Red Data Book of Endangered Animals of Greece. |||||

ρισμένα αυγά (καφετιά με μαύρα στίγματα) στα τέλη Απριλίου. Τα μικρά εκκολάπτονται μετά τα μέσα Μαΐου και αρχίζουν να πετούν τέλη Ιουνίου.

Διαφέρει από τους άλλους γλάρους, επειδή συχνάζει αποκλειστικά στον παράκτιο χώρο και τις ερημικές ακτές και αποφεύγει την ενδοχώρα. Τρέφεται κοντά στις ακτές, κυρίως με μικρά αφρόψαρα τα οποία πιάνει από την επιφάνεια της θάλασσας με μια πολύ επιδέξια τεχνική, πετώντας αργά και χαμηλά πάνω από το νερό. Συχνά πλησιάζει στα ψαροκάικα για να τραφεί με τα ψάρια που πετιούνται.

Ο Αιγαιόγλαρος, σύμβολο των νησίδων, απειλείται περισσότερο από κάθε άλλο θαλασσοπούλι της Ελλάδας. Η εντατική αλιεία στα παράκτια νερά, του στερεί τα μικρά αφρόψαρα που είναι η αποκλειστική τροφή του. Φωλιάζει σε μέρη που εύκολα φτάνει άνθρωπος ή ζώο και επίσης φωλιάζει σε περίοδο τουριστικής αιχμής, στις αρχές καλοκαιριού. Τότε, μία και μόνο επίσκεψη ανθρώπου ή κατοικίδιου ζώου στη νησίδα της αποικίας αρκεί για να εγκαταλείψουν τις φωλιές τα ενήλικα πουλιά και να καταστραφεί όλη η αποικία. Αυτό, γιατί τα ενήλικα πουλιά πρέπει να βρίσκονται συνεχώς στη φωλιά για να προστατεύουν και να σκιάζουν τα αυγά και τους νεοσσούς. Αν αναγκαστούν να την εγκαταλείψουν τρομαγμένα, τα αυγά τους γίνονται εύκολη λεία για ευκαιριακούς θηρευτές όπως οι Ασημόγλαροι και οι Κουρούνες ή καταστρέφονται από τον καυτό ήλιο. Για τον μικρό πληθυσμό του Αιγαιόγλαρου μια κατεστραμμένη αποικία αποτελεί σημαντική απώλεια.

Είναι είδος απειλούμενο με εξαφάνιση, καταγεγραμμένο ως «Τρωτό» στο Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ζώων της Ελλάδας. |||

Andros wetlands

Ο υγρότοπος στα Άχλα | The wetland of Achla

The hydrological network of Andros is the richest in Cyclades, with small rivers and streams that maintain the flow throughout the year, with more than 17 coastal wetlands, and dozens of other small seasonal wetland sites. The most important are those of Achla and Vori stream estuaries, rich in riparian vegetation including alders, plane trees, willows, reeds and rushes.

Wetlands of Andros are literally «oases» of wetland ecosystems in a

landscape of marine and terrestrial island habitats. In this sense, they have unique and valuable attributes, both for the island, and for the broader Aegean scale, as they provide stepping stones for migratory birds, but are also suitable habitat for many plants, invertebrates, amphibians, reptiles, mammals and birds that depend directly on wetlands. At the same time they contribute to the creation of a uniquely beautiful island landscape, worthy for all of us to enjoy and to protect. |||||

Οι υγρότοποι της Άνδρου

Το υδρολογικό δίκτυο της Άνδρου είναι το πλουσιότερο των Κυκλάδων, με ποταμούς και ρέματα που διατηρούν τη ροή τους όλο το χρόνο, περισσότερους από 17 παράκτιους υγροτόπους, και δεκάδες άλλους μικρούς εποχιακούς. Σημαντικότεροι υγρότοποι του νησιού είναι εκείνοι της Άχλας και της Βόρης που καταλήγουν σε εκβολές με πλούσια δενδρώδη παρόχθια βλάστηση από πλατάνια, σκλήθρα, ιτιές, καλαμιές και βούρλα.

Οι υγρότοποι της Άνδρου αποτελούν κυριολεκτικά «οάσεις» υγροτοπικών οικοσυστημάτων, μέσα σε έναν ευρύτερο περίγυρο θαλάσσιων και χερσαίων βιοτόπων. Υπό αυτή την έννοια, διαθέτουν μοναδικά και πολύτιμα στοιχεία, τόσο σε επίπεδο νησιού, όσο και στον ευρύτερο χώρο του Αιγαίου, πυκνώνοντας μεταξύ άλλων το δίκτυο των υγροτόπων που χρησιμοποιεί η μεταναστευτική орνιθοπανίδα, αλλά και προσφέροντας βιότοπο για πολλά φυτά, ασπόνδυλα, αμφίβια, ερπετά, θηλαστικά και πουλιά, που εξαρτώνται άμεσα από τους υγροτόπους. Παράλληλα συμβάλλουν στη δημιουργία μοναδικής ομορφιάς νησιωτικών τοπίων, που αξίζει όλοι μας να απολαύσουμε αλλά και να προστατέψουμε. |||||

Islets of Andros

The small uninhabited islets are considered to be the jewels of the crown for the terrestrial biodiversity of the Aegean. They host the most valuable and undisturbed ecosystems of the archipelago and provide habitat for dozens of endemic species of plants and animals that give to these ecosystems a global significance. Among others they provide nesting habitat for many rare species of seabirds, such as the Audouin's Gull, the Mediterranean Shag, the Yelkuan Shearwater, the Corry's Shearwater, and the Storm petrel, as well as to raptors like the Eleonora's Falcon, the Bonelli's Eagle and the Long legged

buzzard. The uninhabited islets of Andros, and the surrounding region, islets including Gyaros, host significant populations of these species and therefore are protected by the Greek and European legislation. Their importance for inhabiting threatened species such as the Eleonora's Falcon, has been the subject of exceptional wildlife documentaries of Japanese, Swedish and British television, thus highlighting internationally Andros Island and the Aegean. |||||

Οι νησίδες της Άνδρου

Η νησίδα Παναγιά Θεοτόκος ανατολικά της Άνδρου | The islet Panagia Theotokos, at the east coast of Andros

Οι μικρές ακατοίκητες νησίδες μπορούν, χωρίς υπερβολή, να θεωρηθούν ως το διαμάντι του στέμματος για τη χερσαία βιοποικιλότητα του Αιγαίου. Φιλοξενούν τα πιο πολύτιμα και ανεπηρέαστα οικοσυστήματα του αρχιπελάγους και αποτελούν βιότοπο για δεκάδες ενδημικών ειδών φυτών και ζώων, που δίνουν στα οικοσυστήματα αυτά παγκόσμια σημασία. Μεταξύ άλλων αποτελούν βιοτόπους φωλιάσματος για πολλά σπάνια είδη θαλασσοπουλιών, όπως ο αιγαιόγλαρος, ο θαλασσοκόρακας, ο μύχος, ο αρτέμης, ο υδροβάτης, καθώς και αρπακτικών όπως ο μαυροπετρίτης, ο σπιζαετός και η αετογερακίνα. Οι ακατοίκητες νησίδες της Άνδρου, αλλά και της ευρύτερης περιοχής, περιλαμβανόμενης της Γυάρου, φιλοξενούν πολύ σημαντικούς πληθυσμούς από αυτά τα είδη και γι' αυτό προστατεύονται από την ελληνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η σπουδαιότητά τους για σπάνια είδη όπως ο μαυροπετρίτης, τις έχει κάνει αντικείμενο εξαιρετικών ντοκιμαντέρ της ιαπωνικής, της σουηδικής και πρόσφατα της βρετανικής τηλεόρασης, προβάλλοντας έτσι διεθνώς την Άνδρο και τη χώρα μας. |||||

The underwater meadows

Posidonia meadows

The underwater meadows of the endemic plant of the Mediterranean *Posidonia oceanica* are a unique and extremely fragile ecosystem. The dense and complex structure that it creates, is a habitat with high biodiversity. Hundreds of species of invertebrates and fish find refuge among the dense foliage. The extensive underwater meadows stabilize sediments in the coastal zone and over time create a barrier, protecting the coast from erosion. The same role is also played by the dead leaves washed out on beaches, which, when mixed with sand, stabilize it. In the Special Protection Area of Andros the seagrass meadows

are found at depths of 5 to 40 meters. The main threats they face are the uncontrolled anchoring of leisure boats and fishing with powerful tools - mainly trawling - which destroy the beds of seagrass primarily by tearing them out. |||||

© Dimitris Poursandis

Τα θαλασσινά λιβάδια

Λιβάδια ποσειδωνίας

© Dimitris Pouranis

Τα υποθαλάσσια λιβάδια του ενδημικού φυτού της Μεσογείου *Posidonia oceanica* αποτελούν ένα μοναδικό και εξαιρετικά ευαίσθητο οικοσύστημα. Η πυκνή και πολύπλοκη δομή που δημιουργεί, αποτελεί έναν εξαιρετικό οικότοπο με μεγάλη βιοποικιλότητα. Εκατοντάδες είδη ασπόνδυλων και ψαριών βρίσκουν καταφύγιο ανάμεσα στα πυκνά φυλλώματα. Τα εκτεταμένα λιβάδια σταθεροποιούν τα ιζήματα στην παράκτια ζώνη και με την πάροδο του χρόνου δημιουργούν έναν φραγμό, που προστατεύει τις ακτές από τη διάβρωση. Τον ίδιο ρόλο παίζουν και τα νεκρά φύλλα που ξεβράζονται στις παραλίες, τα οποία, καθώς αναμειγνύονται με την άμμο τις σταθεροποιούν. Στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας της Άνδρου τα λιβάδια Ποσειδωνίας απαντώνται σε βάθη από 5-40 μ. και οι κύριες απειλές που αντιμετωπίζουν είναι η ανεξέλεγκτη αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής, καθώς και η αλιεία με δυναμικά συρόμενα εργαλεία, που καταστρέφουν τα λιβάδια κύρια με εκρίζωσή τους. |||||

Mountain habitats

If the wetlands, the uninhabited islets and the marine *Posidonia* beds contribute to the unique habitat mosaic of Andros, then the terrestrial natural and anthropogenic habitats form the bulk of this mosaic. With their diversity and their distinctive nature, they constitute the basic component of the ecosystems of the island. They host hundreds of species of plants and animals and having interacted with human activities for millennia, either

for pasture or as agricultural land formed as terraces, they currently constitute one of the most distinctive and recognizable landscapes of Andros. The traditional stone walls, the bee hives, the agricultural terraces and the dovecotes of Andros are valuable components of these habitats, which support rare birds such as the Bonelli's Eagle, the Short-toed Eagle and the Long-legged buzzard. |||||

Ορεινοί βιότοποι

© Vassilis Gerikas / NCC

Αν οι υγρότοποι, οι ακατοίκητες νησίδες και τα λιβάδια ποσειδωνίας της Άνδρου συμβάλλουν στη δημιουργία του μοναδικού μωσαϊκού φυσικών και ανθρωπογενών οικοσυστημάτων της, οι χερσαίοι βιότοποι, ιδιαίτερα οι ημιορεινοί και ορεινοί, με την ποικιλία και τη φυσικότητα που τους διακρίνουν, αποτελούν το βασικό συστατικό στοιχείο των οικοσυστημάτων του νησιού. Φιλοξενούν εκατοντάδες είδη φυτών και ζώων και έχοντας δουλευτεί από τον άνθρωπο εδώ και χιλιετίες, είτε ως βοσκότοποι είτε με τις αιμασιές ως θέσεις καλλιεργειών, αποτελούν σήμερα ένα από τα πιο χαρακτηριστικά και αναγνωρίσιμα τοπία της Άνδρου. Οι παραδοσιακές ξερολιθιές, οι μελισσότοποι, οι αναβαθμίδες και οι περιστερώνες της Άνδρου, αποτελούν πολύτιμα στοιχεία των συγκεκριμένων βιοτόπων, στους οποίους αναπαράγονται σπάνια είδη πουλιών, όπως ο Σπιζαετός, ο Φιδαετός και η Αετογερακίνα. |||||

Islets of life

Actions on uninhabited islets of Andros

LIFE project implements well focused conservation interventions on the uninhabited islets of Andros, in order to help restore and conserve these valuable ecosystems, particularly in relation to the characteristics associated with the

presence of protected bird species that use them for breeding. A key historical feature of the Aegean islets, which increases their importance for nesting birds, was the absence of terrestrial predators and other mammals

Οι νησίδες της ζωής

Δράσεις στις ακατοίκητες νησίδες της Άνδρου

Το πρόγραμμα LIFE υλοποιεί στοχευμένες διαχειριστικές δράσεις στις ακατοίκητες νησίδες της Άνδρου, προκειμένου να βοηθήσει στην αποκατάσταση και διατήρηση των πολύτιμων αυτών οικοσυστημάτων, ιδίως σε ότι αφορά στα χαρακτηριστικά τους που σχετίζονται με την παρουσία των προστατευόμενων ειδών πουλιών που τις χρησιμοποιούν για φώλιασμα. Ένα βασικό ιστορικό χαρακτηριστικό των νησίδων του Αιγαίου και επομένως και της Άνδρου, που αυξάνει τη σημασία τους για το φώλιασμα των πουλιών, ήταν ως πρόσφατα η απουσία

introduced by humans. Thus the birds could nest on the ground, in accessible places without predation risk for themselves, their eggs or chicks. This situation has changed for many islets over the past tens or even hundreds of years because of human activities, resulting in either the invasion of alien species, such as black rats that escaped from fishing or leisure boats, or the overpopulation of native predators such as the Yellow-legged Gulls which proliferate from the overabundant food resources provided by humans, mainly through open garbage pits. The presence and abundance of these species have a negative impact on the breeding of the threatened species such as the Eleonora's Falcon, the Audouin's Gull and the Mediterranean Shag, which do not pose any defense mechanisms against these human brought intruders.

The LIFE project implements invasive species control activities on islets with important bird colonies, in an effort to sustainably remove and exclude intruders,

thus improving the breeding habitat conditions for the protected species. To further improve nesting habitat conditions, the project places artificial nests and plants native shrubs on specific islets, hoping to increase the breeding success of threatened species and to help maintain the unique islet ecosystems.

The scientific research indicated direct benefits from the conservation actions, primarily the improvement of the breeding success of the protected bird species that nest on the islets. During the project a new colony of Audouin's Gull was formed on one of the islets. Through these actions, the restoration of the ecosystems' natural balance in uninhabited islets is achieved, benefiting all the species of flora and fauna, as well as their abiotic components, including inter alia soil stabilization. |||||

χερσαίων θηρευτών και άλλων θηλαστικών που έχουν εισαχθεί από τον άνθρωπο. Έτσι τα πουλιά μπορούσαν χωρίς πρόβλημα να φωλιάζουν στο έδαφος, σε προσβάσιμες ή πιο απόκρημνες θέσεις των νησίδων χωρίς να κινδυνεύουν, τα ίδια, τα αυγά τους ή οι νεοσσοί τους. Η κατάσταση αυτή έχει αλλάξει εδώ και δεκάδες ή και εκατοντάδες χρόνια, λόγω των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα σε πολλές νησίδες να υπάρχουν σήμερα αρουραίοι, που έχουν φτάσει σε αυτές συνήθως μέσα από αλιευτικά ή τουριστικά σκάφη, αλλά και χιλιάδες Ασημόγλαροι, οι πληθυσμοί των οποίων έχουν αυξηθεί δραματικά τα τελευταία χρόνια, κύρια λόγω της ύπαρξης ανοιχτών χωματερών που τους παρέχουν άφθονη τροφή. Η παρουσία και αφθονία των ειδών αυτών στις νησίδες επηρεάζει πολύ αρνητικά την αναπαραγωγή απειλούμενων ειδών όπως ο Μαυροπετρίτης, ο Αιγαιόγλαρος και ο Θαλασσοκόρακας, για τα οποία αυτοί οι ακούσια φερμένοι από τον άνθρωπο εισβολείς αποτελούν θηρευτές και ανταγωνιστές και για τους οποίους δεν έχουν εξελίξει μηχανισμούς αντιμετώπισής τους.

Το πρόγραμμα LIFE παρεμβαίνει στις πολύτιμες νησίδες αναπαραγωγής των πουλιών, προσπαθώντας να ελέγξει σε αυτές τους πληθυσμούς αρουραίων και Ασημόγλαρων, ώστε να προσφέρει ζωτικό χώρο στα προστατευόμενα είδη και να βελτιώσει την ποιότητα των βιοτόπων. Επίσης, με την τοποθέτηση τεχνητών φωλιών και με στοχευμένες φυτεύσεις αυτοφυών θάμνων, βελτίωσε τις συνθήκες του βιοτόπου φωλιάσματος, ελπίζοντας να βοηθήσει με βιώσιμο τρόπο τα αναπαργόμενα πουλιά, αλλά και το τοπικό οικοσύστημα, συμβάλλοντας στη διατήρηση της μοναδικής τους αξίας.

Η επιστημονική έρευνα ανέδειξε άμεσα οφέλη από την υλοποίηση των διαχειριστικών δράσεων κυρίως στη βελτίωση της αναπαραγωγικής επιτυχίας των προστατευόμενων ειδών πουλιών που φωλιάζουν στις νησίδες, ενώ κατά τη διάρκεια του προγράμματος δημιουργήθηκε μια νέα αποικία Αιγαιόγλαρου σε μια από αυτές. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η αποκατάσταση της φυσικής ισορροπίας των οικοσυστημάτων των ακατοίκητων νησίδων προς όφελος όλων των ειδών χλωρίδας και πανίδας, αλλά και των αβιοτικών στοιχείων τους, καθώς μεταξύ άλλων συμβάλλει και στη σταθεροποίηση των εδαφών τους. |||||

Back to traditional farming practices...

Επιστροφή στις παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές...

The landscape of Andros has retained many elements of traditional agricultural practices, even though today they are almost forgotten. A large part of the island is formed by the presence of terraces and the special style of stone walls, while scattered through the fields are threshing fields, “kelia” (auxiliary farm buildings) and dovecotes.

In an effort to contribute to the improvement of the ecological characteristics of terrestrial habitats of Andros, in particular those related to the prey of the threatened bird species, the LIFE project strives to revive the traditional agricultural practices. One of those practices is the cultivation of cereal crops and other fodder crops on terraces of the semi-mountainous zone. About 100 acres of abandoned agricultural land on terraces, voluntarily provided by their owners, have been cultivated by the project for this purpose with very promising results, as an increase of seed eater species, such as Partidges, has been recorded already. The LIFE

project also promotes the revival of traditional pigeon breeding activities, by the pilot repairing and operation of three dovecotes. In the past dovecotes housed pigeons, which were bred by the residents for their meat and fertilizer produced for their crops.

The ultimate goal is to provide concrete examples that reviving traditional human activities, such as cereal cultivation, and pigeon breeding, in the current social and economic conditions, can both help local ecosystems and provide sustainable economic outlook for local farmers to invest in local products associated with the unique natural and cultural heritage of Andros. To this end, in collaboration with the Agricultural University of Athens, the project is conducting a survey for the identification and registration of local crop varieties, as a future legacy for the local farmers.

Παραδοσιακό αλώνισμα | Traditional threshing

Αλώνι | Threshing field

Το τοπίο της Άνδρου έχει διατηρήσει πολλά στοιχεία από τις παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές, παρόλο που πλέον αυτές έχουν σχεδόν ξεχαστεί. Μεγάλο μέρος του νησιού έχει διαμορφωθεί από την παρουσία αναβαθμίδων και των ιδιαίτερης τεχνοτροπίας ξερολιθιών, ενώ διάσπαρτα στα χωράφια βρίσκονται αλώνια, κελιά (βοηθητικά αγροτικά κτίσματα) και περιστεριώνες.

Σε μια προσπάθεια να συμβάλει στην αναβάθμιση των οικολογικών χαρακτηριστικών των χερσαίων βιοτόπων της Άνδρου, ιδίως εκείνων που σχετίζονται με την τροφή των προστατευόμενων ειδών πουλιών, το πρόγραμμα LIFE αναβιώνει παραδοσιακές γεωργικές πρακτικές. Μια από αυτές είναι η παραδοσιακή καλλιέργεια δημητριακών και άλλων σανοδοτικών φυτών (Σανοδοτικά λέγονται τα φυτά που καλλιεργούνται για να παραχθούν ζωτροφές, π.χ. βρώμη, βίκος, κριθάρι, τριφύλλι. Κατά τη συγκομιδή πακετάρονται σε δεμάτια ή μπάλες ξεραίνονται και χρησιμοποιούνται αργότερα ως σανός για το τάισμα των προβάτων, κατσικιών, αγελάδων κ.λπ.) στις αναβαθμίδες της ημιορεινής ζώνης, όπου ήδη καλλιεργούνται περίπου 100 στρέμματα αναβαθμίδων που έχουν παραχωρηθεί εθελοντικά για τον σκοπό αυτό, με πολύ καλά αποτελέσματα, αφού ήδη καταγράφεται αύξηση σποροφάγων ειδών, όπως οι πέρδικες. Παράλληλα, το πρόγραμμα προωθεί την αναβίωση της παραδοσιακής εκτροφής περιστεριών, με επισκευή και επαναλειτουργία τριών ανδριώτικων περιστεριώνων. Οι περιστεριώνες χρησίμευαν στο παρελθόν για τη στέγαση των περιστεριών, που εξέτρεφαν οι κάτοικοι για το κρέας τους και το λίπασμα που προσέφεραν για τις καλλιέργειές τους.

Απώτερος στόχος της δράσης είναι να δείξει με απτά παραδείγματα ότι η αναβίωση παραδοσιακών ανθρώπινων δραστηριοτήτων, στις σημερινές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες μπορεί αφενός να βοηθήσει τα τοπικά οικοσυστήματα και αφετέρου να αποτελέσει βιώσιμη οικονομική προοπτική για τους παραγωγούς που θα επενδύσουν σε τοπικά προϊόντα που συνδέονται με την μοναδική φυσική και πολιτιστική κληρονομιά του νησιού της Άνδρου. Στην κατεύθυνση αυτή, σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο της Αθήνας, το πρόγραμμα πραγματοποιεί καταγραφή των τοπικών αγροτικών ποικιλιών του νησιού, ως παρακαταθήκη για τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς του νησιού.

Σφενδάμια σε αναβαθμίδες | Maples in terraces

Χαρακτηριστικές ξερολιθιές της Άνδρου | Characteristic stone walls of Andros

Interventions in coastal wetlands of Andros

Ο Υγρότοπος στα Άχλα | The wetland of Achla

Wetlands of Andros are literally «oases» of wetland ecosystems in a landscape of marine and terrestrial island habitats. Aiming in restoring and promoting the local awareness for the wetlands of Andros, the LIFE project plans and implements small-scale interventions, in selected wetlands within the Natura 2000 site. These interventions demonstrate the need for protection and active management of island wetlands and their biodiversity, identified as an integral element of the local natural heritage. The flora and fauna species that use the wetlands either occasionally, such as the migratory bird species, or are residents are expected to benefit directly.

The project activities include small-scale interventions for maintaining freshwater during the summer dry period of the year, changes in routing of certain dirt roads in order not to incur specific wetland ecosystems, as well as the creation of new shelters for birds. At the same time, the project is creating infrastructure to provide information and guidance to visitors through the wetlands by constructing bird observatories and placing interpretation panels on nature trails. For school groups, environmental education activities are designed focusing on the wetlands of Andros, contributing to their exploration. |||||

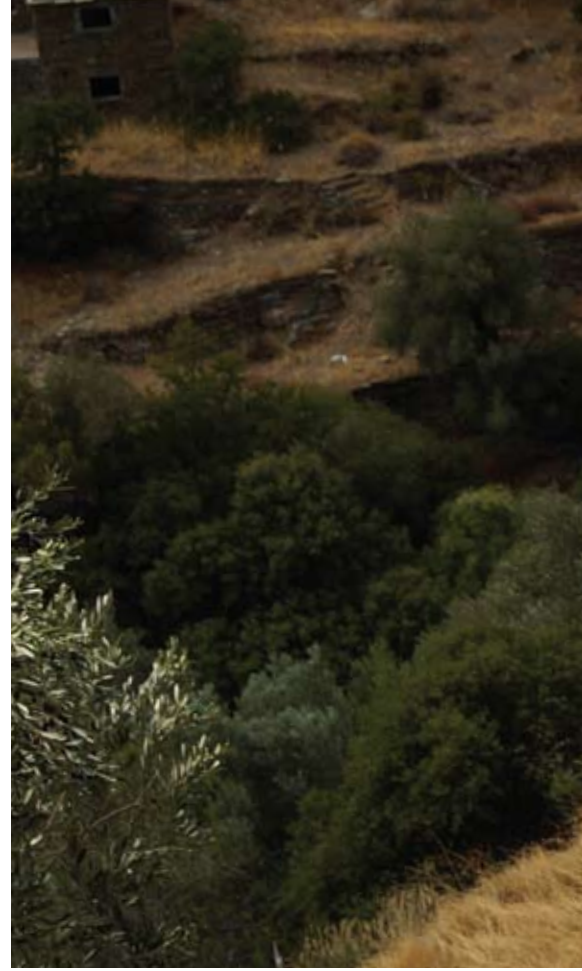
Παρεμβάσεις σε παράκτιους υγρότοπους της Άνδρου

© Roula Trigoú/H05

Οι υγρότοποι της Άνδρου αποτελούν κυριολεκτικά «οάσεις» υγροτοπικών οικοσυστημάτων, μέσα σε έναν ευρύτερο περίγυρο θαλάσσιων και χερσαίων βιοτόπων. Με στόχο την ανάδειξη και την αποκατάστασή τους, το πρόγραμμα LIFE πραγματοποιεί μικρής κλίμακας παρεμβάσεις, ώστε να παγιωθεί από την τοπική κοινωνία και τους επισκέπτες του νησιού, η ανάγκη για προστασία και ενεργή διαχείριση των υγροτόπων και της βιοποικιλότητάς τους, ως αναπόσπαστο στοιχείο της τοπικής φυσικής κληρονομιάς. Από τις παρεμβάσεις αναμένεται να επωφεληθούν άμεσα και τα είδη χλωρίδας και πανίδας που φιλοξενούνται στους υγροτόπους αυτούς, είτε περιστασιακά όπως για παράδειγμα κατά την περίοδο της μετανάστευσης των πουλιών, είτε σε μόνιμη βάση.

Η δράση περιλαμβάνει την πραγματοποίηση μικρής κλίμακας παρεμβάσεων για διατήρηση γλυκού νερού κατά τη ξηρή περίοδο του έτους, αλλαγές στην όδευση αγροτικών δρόμων προκειμένου να μην επιβαρύνονται συγκεκριμένα υγροτοπικά οικοσυστήματα, καθώς και παρεμβάσεις για τη δημιουργία νέων καταφυγίων για τα πουλιά που φιλοξενούνται σε αυτούς. Παράλληλα, δημιουργούνται υποδομές για την περιήγηση και ενημέρωση του επισκέπτη μέσα από τη σήμανση υγροτόπων και περιβαλλοντικών μονοπατιών, τη δημιουργία παρατηρητηρίων για τα πουλιά και την τοποθέτηση ενημερωτικών πινακίδων. Για σχολικές ομάδες έχουν σχεδιαστεί δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με επίκεντρο τους υγροτόπους της Άνδρου, συμβάλλοντας στην εξερεύνησή τους. |||||

Dovecotes for *birds of peace*

The dovecotes are used for pigeon breeding, a practice that was possibly introduced to the island by the Venetians and spread after the 18th century. They are square buildings, usually two storey, with the upper floor serving as a nesting place for pigeons and the lower floor as a small warehouse.

The dovecotes were a valuable asset, indicating the owner's social status, which provided meat, fertilizer and feathers. Over the years, they became elaborate, with many architectural and decorative elements. Today, they are designated as monuments of modern history.

The practice of breeding pigeons and the operation and maintenance of dovecotes, is now largely abandoned, following the general abandonment of

agricultural activities by the inhabitants of the island.

Pigeons were also prey for large birds such as the Bonelli's eagle, and the abandonment brings another negative effect on foraging options.

Andros LIFE project promotes the revival of this traditional practice, by repairing and operating abandoned dovecotes. In this way the project gives an example for the revival of traditional practices, which, in the current social and economic conditions, can help both the wildlife and the residents of the island, as well as those who invest in the unique natural environment and cultural heritage of Andros. |||||

© Giannis Nikolau

Περιστεριώνες για τα *πουλιά της ειρήνης*

Οι περιστεριώνες χρησιμεύουν στην εκτροφή των περιστεριών, μια πρακτική που ήρθε στο νησί πιθανότατα από τους Ενετούς και διαδόθηκε ευρύτερα μετά τον 18ο αιώνα. Είναι τετραγωνικά κτίσματα, συνήθως διόροφα, με τον επάνω όροφο να χρησιμεύει ως φωλιά για τα περιστέρια και τον κάτω ως αγροτική αποθήκη.

Οι περιστεριώνες αποτελούσαν αξιόλογο περιουσιακό στοιχείο κοινωνικής καταξίωσης και τροφοδοτούσαν τον εκτροφέα ιδιοκτήτη με κρέας, λίπασμα και πούπουλα. Με τα χρόνια, έγιναν περίτεχνοι, με πολλά αρχιτεκτονικά διακοσμητικά στοιχεία και σήμερα αποτελούν ιστορικά, διατηρητέα μνημεία της Νεώτερης Ιστορίας.

Η πρακτική της εκτροφής περιστεριών και της λειτουργίας και συντήρησης των περιστεριώνων, έχει πλέον σε μεγάλο βαθμό εγκαταλειφθεί, ακολουθώντας τη γενικότερη εγκατάλειψη των αγροτικών εργασιών και ενασχολήσεων των κατοίκων.

Τα περιστέρια αποτελούσαν, εκτός των άλλων, λεία των μεγάλων αρπακτικών πτηνών, όπως είναι ο σπιζαετός, και η εγκατάλειψή τους επιφέρει μια ακόμη αρνητική επίδραση στις δυνατότητες τροφοληψίας που προσφέρει η επικράτειά τους.

Το πρόγραμμα LIFE Άνδρου προωθεί την αναβίωση της παραδοσιακής εκτροφής περιστεριών, επισκευάζοντας και επαναλειτουργώντας περιστεριώνες, αποτελώντας παράδειγμα αναβίωσης παραδοσιακών πρακτικών, που, στις σημερινές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες, μπορούν να βοηθήσουν, τόσο την άγρια ζωή και τους οικοτόπους του νησιού, όσο και εκείνους που επενδύουν στην μοναδική φυσική και πολιτιστική κληρονομιά της Άνδρου. |||||

Seabird foraging areas

The seagrass meadows are one of the main habitats for the fish that constitute the main prey of the Audouin's Gull and the Mediterranean Shag providing them with shelter and spawning and nursery areas. Consequently, the quality of the seagrass beds is directly related to the availability of food for the two species, which in cases of lack of prey are forced to cover longer distances to forage or even desert the area altogether. In these cases their reproductive success and the sustainability of their colonies are directly affected.

One of the main threats identified for seagrass meadows in the SPA of Andros, which constitutes a significant threat to many coastal areas of the Mediterranean, is the destruction of seagrass beds by

anchoring of fishing and leisure boats. The anchoring causes destruction of stems and leaves, but also whole blocks. The slow growth rate of the species has resulted in cumulative impacts and cause gradual deterioration in the quality of the habitat.

The program is implementing specific actions to protect this fragile underwater environment, such as the installation of special seagrass friendly moorings.

Διασφαλίζοντας την τροφή των θαλασσοπουλιών

Τα λιβάδια Ποσειδωνίας είναι ένας από τους βασικούς βιότοπους των ψαριών με τα οποία τρέφονται ο Αιγαιόγλαρος και ο Θαλασσοκόρακας, καθώς τους παρέχουν καταφύγιο και περιοχές όπου μπορούν να αποθέσουν τα αυγά τους και να μεγαλώσουν τα νεαρά ψάρια με ασφάλεια. Κατά συνέπεια, η ποιότητα των λιβαδιών Ποσειδωνίας σχετίζεται άμεσα με τη διαθεσιμότητα τροφής για τα δύο είδη, τα οποία σε περιπτώσεις έλλειψης τροφής αναγκάζονται να καλύψουν μεγαλύτερες αποστάσεις για να τραφούν ή εγκαταλείπουν εντελώς την περιοχή. Στις περιπτώσεις αυτές επηρεάζεται άμεσα η αναπαραγωγική τους επιτυχία, αλλά και η βιωσιμότητα των αποικιών τους.

Μια από τις βασικές απειλές που έχουν αναγνωριστεί για τα λιβάδια Ποσειδωνίας στη ΖΕΠ της Άνδρου, η οποία αποτελεί και μια σημαντική απειλή για πολλές παράκτιες περιοχές της Μεσογείου, είναι η καταστροφή των λιβαδιών Ποσειδωνίας από την αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής. Η αγκυροβόληση προκαλεί καταστροφή φύλλων και βλαστών του είδους, αλλά και ξερίζωμα ολόκληρων τμημάτων του. Ο αργός ρυθμός ανάπτυξης του είδους έχει ως αποτέλεσμα οι επιπτώσεις να λειτουργούν σωρευτικά και να προκαλείται σταδιακή υποβάθμιση της ποιότητας του οικοτόπου.

Στο πλαίσιο του προγράμματος υλοποιείται δράση τοποθέτησης ειδικών, φιλικών προς την Ποσειδωνία αγκυροβολίων. |||||

Αλιευτικό σκάφος σε αγκυροβόλιο του προγράμματος | Fishing boat on a program's mooring

Public Awareness

Environmental awareness and informing the residents, friends and visitors of Andros has always been a crucial key point for the success of LIFE program.

For this reason leaflets and calendars

have been produced which provide information on the types, actions and priority habitats in the region. These are distributed from Korthi Visitor's Center as well as from many businesses on the island. >>>

Birdwatching tour of the Andros local conservation group and inhabitants

Ενημερώνοντας...

Η ενημέρωση και η προσπάθεια περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των κατοίκων, των φίλων και των επισκεπτών της Άνδρου αποτέλεσε και αποτελεί έναν κρίσιμο τομέα για την επιτυχία του προγράμματος LIFE.

Για αυτό το λόγο έχουν παραχθεί φυλλάδια και ημερολόγια, τα οποία παρέχουν πληροφορίες για τα είδη, τις δράσεις και τους οικοτόπους προτεραιότητας της περιοχής.

Περιήγηση της τοπικής Εθελοντικής Ομάδας και κατοίκων της Άνδρου για την παρατήρηση πουλιών

Από την εκδήλωση στα γραφεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Αθήνα
Open event at the European Commission headquarters in Athens

Κέντρο Ενημέρωσης / Information Center

Also, a 25-minute and two 10-minute documentaries have been created. They provide information on the Natura 2000 area of Andros and aim to raise awareness of visitors and the general public both in Greece and abroad.

Since the beginning of the project, a website in Greek and English has been operating, containing a complete presentation of the participants and sponsors of the project, objectives, actions, scientific findings and news, as well as the expected benefits for the general public.

The project activities of LIFE Andros also include meetings of stakeholders in

the region. Particularly important is the role of the Information Center which is located in Korthi. Hundreds of friends of Andros have visited the center and have been informed about the LIFE program and the specific actions taken.

The program has been widely publicized by Greek and international media. Journalists of the largest Greek media have visited habitats of Andros, and then informed listeners, readers and viewers of the objectives, activities, target species and habitat types of the island, as well as the expected benefits of the program for the region.

Ο διεθνούς φήμης δημοσιογράφος του Animal Planet, Nigel Marvin (στο κέντρο) στην Άνδρο, για τις ανάγκες ντοκιμαντέρ
 The world famous Animal Planet journalist Nigel Marvin (at the center) in Andros, during the filming of a documentary

Τα φυλλάδια διανέμονται από το Κέντρο Επισκεπτών Κορθίου, καθώς και από πολλές επιχειρήσεις της νήσου.

Επίσης, έχουν δημιουργηθεί ένα 25λεπτο και δύο 10λεπτα ντοκιμαντέρ. Παρέχουν ενδιαφέρουσες πληροφορίες για την περιοχή Natura 2000 της Άνδρου και στόχο έχουν την ευαισθητοποίηση των επισκεπτών του νησιού και του ευρύτερου κοινού τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Από την αρχή του προγράμματος λειτουργεί ιστοσελίδα στα Ελληνικά και Αγγλικά, όπου περιέχεται πλήρης παρουσίαση των συμμετεχόντων και των χρηματοδοτών του έργου, οι στόχοι, οι δράσεις και τα επιστημονικά ευρήματα του προγράμματος, καθώς και τα αναμενόμενα οφέλη για το ευρύ κοινό.

Οι δράσεις του προγράμματος LIFE Άνδρου περιλαμβάνουν και συναντήσεις των ενδιαφερομένων φορέων της περιοχής. Ιδιαίτερα σημαντικός είναι ο ρόλος του Κέντρου Ενημέρωσης, το οποίο είναι εγκατεστημένο στο Κόρθι. Το έχουν επισκεφθεί εκατοντάδες φίλοι της Άνδρου και έχουν ενημερωθεί για το πρόγραμμα LIFE και τις συγκεκριμένες δράσεις μας.

Το πρόγραμμα έχει τύχει ευρείας δημοσιότητας από ελληνικά και διεθνή ΜΜΕ.

Σεμινάριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης σε εκπαιδευτικούς της Άνδρου | Environmental education seminar to educators of Andros

A very positive view of the island has been achieved in the international media, where Andros is praised as a place of great environmental importance, where actions to protect wildlife are taken. Swedish and Japanese television crews, as well as the Discovery channel/Animal Planet, have visited Andros to produce documentaries for the Eleonora's Falcon. A special presentation of the program and its results, which took place on February 10, 2014, at the offices of the European Commission delegation in Athens, was a great success. From May 17 to June 8, 2013, the program participated in a large exhibition held in Athens, focusing on art,

culture and the environment of Andros.

Additionally, informative material for environmental education that focuses on threats and conservation of the four priority species has been produced and distributed to all schools of Andros.

Public awareness activities continue throughout the duration of the program. |||||

Κέντρο Ενημέρωσης Κορθίου | Information Center at Korthi

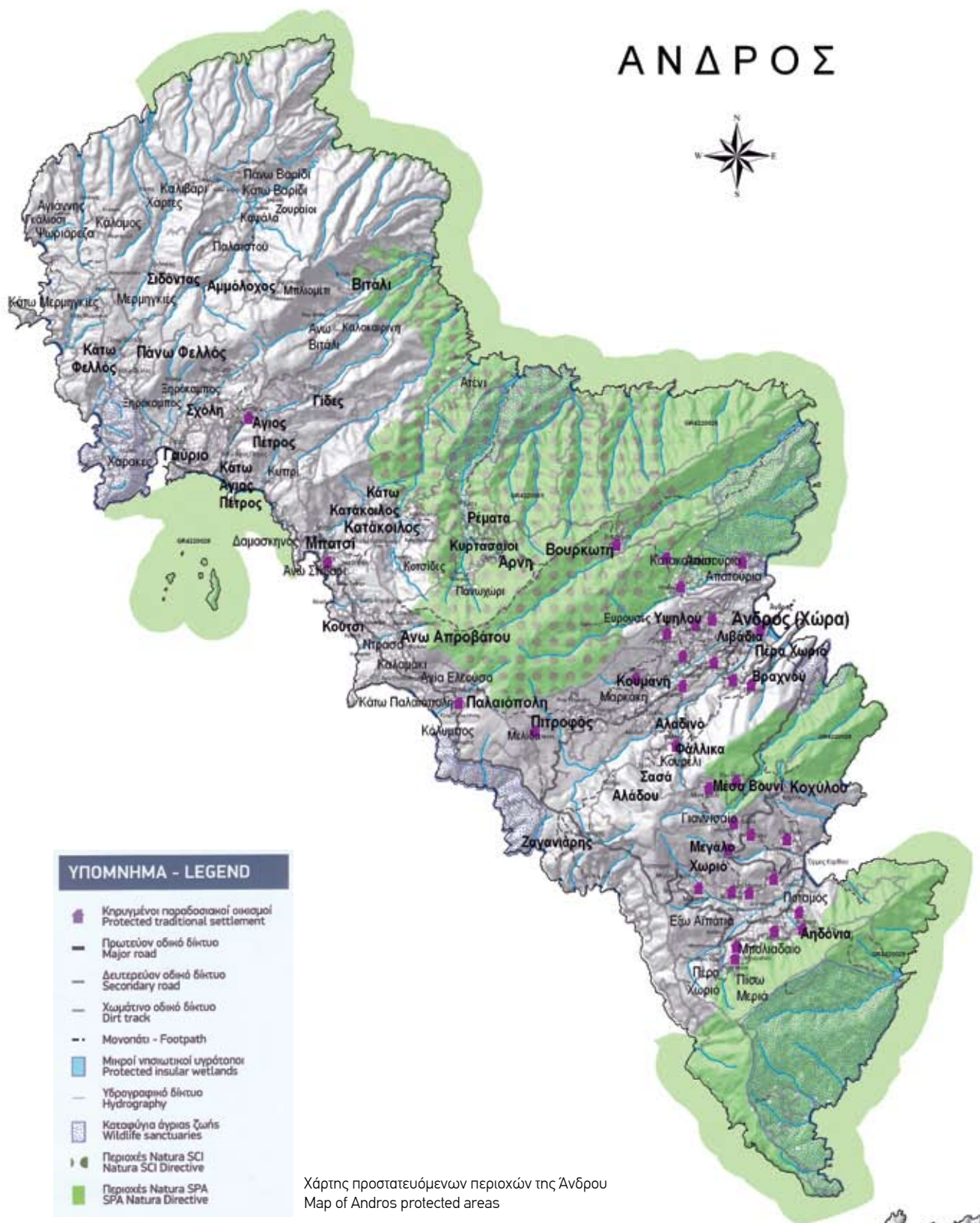
Δημοσιογράφοι από τα μεγαλύτερα ελληνικά ΜΜΕ έχουν επισκεφθεί τους οικοτόπους της Άνδρου, και στη συνέχεια ενημέρωσαν ακροατές, αναγνώστες και τηλεθεατές για τους στόχους, τις δράσεις, τα είδη-στόχους και τους τύπους φυσικών οικοτόπων, καθώς και τα αναμενόμενα οφέλη του προγράμματος για την περιοχή.

Ήδη έχει επιτευχθεί η ιδιαίτερα θετική προβολή του νησιού και σε διεθνή ΜΜΕ προβάλλοντας την Άνδρο ως έναν τόπο μεγάλης περιβαλλοντικής σημασίας όπου συντελούνται δράσεις προστασίας της ορνιθοπανίδας. Η σουηδική, η ιαπωνική τηλεόραση και πρόσφατα συνεργείο του Discovery Channel/Animal Planet επισκέφθηκαν την Άνδρο προκειμένου να γυρίσουν ντοκιμαντέρ για τον Μαυροπετρίτη. Εξαιρετική επιτυχία σημείωσε και ημερίδα για την παρουσίαση των μέχρι στιγμής αποτελεσμάτων του προγράμματος, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2014 στα γραφεία της αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Αθήνα.

Το διάστημα 17 Μαΐου έως 8 Ιουνίου 2013 το πρόγραμμα συμμετείχε και σε έκθεση η οποία πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα με αντικείμενο την τέχνη, τον πολιτισμό και το περιβάλλον της Άνδρου. Τέλος, έχει παραχθεί υλικό περιβαλλοντικής εκπαίδευσης το οποίο εστιάζει στις απειλές και τη διατήρηση των 4 ειδών προτεραιότητας και το οποίο διανέμεται σε σχολεία εντός και εκτός του νησιού.

Οι δράσεις δημοσιότητας συνεχίζονται σε όλη την διάρκεια του προγράμματος. |||||

ΑΝΔΡΟΣ

copyright εκδ. ΑΝΑΒΑΣΗ

0 2.5 5 10 χλμ

Υγρότοπος Ζόρκου | The wetland of Zorkos

Ecotourism

Challenges for the development of Andros

The nature, landscape and cultural heritage of Andros make the island an ideal destination for nature lovers in Greece and abroad. The network of hiking trails, the springs and scenic streams, stone walls, stone threshing, the traditional pigeon houses, the scattered maple stands, the unique in the Aegean islands riparian habitats of plane and alder trees, the oak forest of Arni, the mountain ridges, the coastal wetlands, the beautiful beaches, the sea life and the surrounding uninhabited islets with the bird colonies, the rich biodiversity, especially the rare birds, plants, mushrooms and butterflies, make the island an ideal destination for birdwatchers, nature lovers and for those who simply want to enjoy nature.

It is clear that with proper planning, which will invest in the protection and enhancement of the natural heritage, the island could become a popular ecotourism destination in Greece and abroad. The LIFE project invests in this direction, highlighting the significant natural beauties of the island, providing supportive information to interested tourism professionals and highlighting the unique nature of Andros in Greece and abroad, as a valuable part of the local tourism product. |||||

Παρατήρηση πουλιών με σκάφος | Bird watching by boat

Η παρατήρηση πουλιών αποτελεί μια από τις πιο δημοφιλείς και αναπτυσσόμενες μορφές οικοτουρισμού | Birdwatching is one of the most popular and developing forms of ecotourism

Οικοτουρισμός

Πρόκληση για την ανάπτυξη της Άνδρου

Η φύση, το τοπίο και ο πολιτισμός της Άνδρου την κάνουν ιδανικό προορισμό για τους φυσιολάτρες εντός και εκτός Ελλάδας. Το δίκτυο των πεζοπορικών μονοπατιών, οι πηγές και τα ποταμάκια, οι ξερολιθιές, τα πέτρινα αλώνια, οι παραδοσιακοί περιστεριώνες, οι διάσπαρτες συστάδες σφενδαμιού, οι μοναδικές στο Αιγαίο παρόχθιες συστάδες με πλατάνια και σκλήθρα, το δρυοδάσος της Άρνης, τα βουνά, οι υγρότοποι, οι παραλίες, ο θαλάσσιος πλούτος, οι ακατοίκητες νησίδες με τις αποικίες των σπάνιων πουλιών, η βιοποικιλότητα, ιδίως τα σπάνια πουλιά, τα φυτά, τα μανιτάρια, αλλά και οι πεταλούδες, κάνουν το νησί ξεχωριστό προορισμό για παρατηρητές πουλιών, φυσιολάτρες, καθώς και για όσους απλά θέλουν να απολαύσουν τη φύση.

Είναι σαφές ότι με σωστό σχεδιασμό, που θα επενδύει στην προστασία και ανάδειξη της φυσικής κληρονομιάς, το νησί μπορεί να εξελιχθεί σε δημοφιλή οικοτουριστικό προορισμό εντός και εκτός Ελλάδας. Το πρόγραμμα LIFE επενδύει στην κατεύθυνση αυτή, αναδεικνύοντας τις σημαντικές φυσικές ομορφιές του νησιού, παρέχοντας υποστηρικτική πληροφορία στους ενδιαφερόμενους επαγγελματίες και προβάλλοντας ενεργά τη φύση της Άνδρου, εντός και εκτός Ελλάδας, ως πολύτιμο στοιχείο του τοπικού τουριστικού προϊόντος. |||||

Περιήγηση στο Παραπόρτι | Tour in Paraporti

Εξάσκηση της τοπικής Εθελοντικής Ομάδας στην παρατήρηση πουλιών, κατά τη διάρκεια εκπαιδευτικού σεμιναρίου
The Local Conservation Group practicing in birdwatching during a training seminar.

Andros Local Conservation Group

The Local Conservation Group (LCG) for the protection of Andros biodiversity was created in the framework of the Andros LIFE project. Its main objective is to increase locals' awareness on the wealth of the island's avifauna and habitats, as well as to engage them in nature and wildlife conservation. The LCG is one of the project's core actions, as the mobilization of the local community ensures the continuation of the project's actions and the protection of the island's biodiversity after the end of the project itself.

Some of the actions carried out by the LCG until now include:

- Seminars teaching First Aid techniques for injured birds.

- Guided walks to promote birdwatching and improve bird identification skills.

- Guided walks explaining the objectives, relevance and uses of Andros' protected areas.

- A seminar on birdwatching tourism for the professionals of Andros' tourist sector.

As the project reaches its completion, we hope it will leave a group of active citizens, who, on the one hand, will have the knowledge and means to protect Andros' nature and on the other, will inspire and spread this will to the rest of the island's local community and visitors. |||||

Πεζοπορία στα μονοπάτια της Άνδρου | Hiking in Andros ▲

© Raula Trigou/H05

Η τοπική Εθελοντική Ομάδα κατά τη διάρκεια καθαρισμού της παραλίας της Χώρας | The Local Conservation Group during a cleaning of Chora's coastal zone ▲

Οι εθελοντές της Άνδρου

Έχοντας ως βασικό σκοπό τη γνωριμία των κατοίκων του νησιού με τον πλούτο της ορνιθοπανίδας και των ενδιακτημάτων της Άνδρου, αλλά και την ενεργή εμπλοκή τους στη διατήρηση της φύσης και της άγριας ζωής του νησιού, δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος LIFE Άνδρου η Εθελοντική Ομάδα διατήρησης της βιοποικιλότητας του νησιού. Η σύσταση και κατάρτιση της Εθελοντικής Ομάδας αποτελεί μία από τις σημαντικότερες δράσεις του Προγράμματος, μιας και στοχεύει άμεσα στην τοπική κοινωνία και μέσω της ενεργοποίησής της εξασφαλίζει τη συνέχεια των δράσεων του Προγράμματος και την προστασία της βιοποικιλότητας του νησιού πέραν της διάρκειάς του.

Οι μέχρι σήμερα δράσεις που αφορούν την Εθελοντική Ομάδα περιέλαβαν :

- Την διενέργεια σεμιναρίου παροχής πρώτων βοηθειών σε τραυματισμένα πουλιά
- Την υλοποίηση περιηγήσεων με σκοπό την εξοικείωση με την παρατήρηση πουλιών και τη γνωριμία με την ορνιθοπανίδα της Άνδρου
- Την υλοποίηση ενημερωτικών περιηγήσεων σε προστατευόμενες περιοχές του νησιού, την ενημέρωση για το καθεστώς προστασίας, καθώς και τα εργαλεία αναγνώρισης και καταγραφής της κατάστασης των προστατευόμενων περιοχών της Άνδρου
- Την οργάνωση σεμιναρίου για τον ορνιθοτουρισμό (τουρισμό παρατήρησης πουλιών) σε επαγγελματίες του τουρισμού της Άνδρου.

Καθώς το Πρόγραμμα LIFE Άνδρου πλησιάζει στην ολοκλήρωση του ευελπιστούμε πως θα αφήσει πίσω του μια ομάδα ενεργών πολιτών, που αφενός θα γνωρίζουν τα μέσα και τις διαδικασίες για την προστασία της φύσης της Άνδρου, αφετέρου θα εμπνεύσουν και θα μεταφέρουν τη φιλοσοφία και τα εργαλεία διατήρησης στην ευρύτερη κοινωνία της και τους επισκέπτες του νησιού.

First Aid Center for Wildlife

The threats to the wildlife of the island are many and are related to both natural and anthropogenic factors. The need to protect the priority species living on Andros, led the LIFE project to create a first-aid center for the wildlife of the island.

The Center, which is located in Korthi, provides first aid to any injured wild animal. It has all the necessary infrastructure and supplies in order to provide emergency aid and short-term stay for injured animals, under the supervision of trained members of the project and the help of the volunteer

group, which includes a veterinarian.

In cases where the condition of the injured animal requires specialized medical care and long term stay, Andros LIFE project cooperates with the Association for the Protection and Welfare of Wildlife "ANIMA". In its premises, injured animals will fully recover before returning back to the island to be released.

Απελευθέρωση Βραχοκιρκινέζου από μαθητές της Άνδρου
A Kestrel is released back to nature by local primary school children

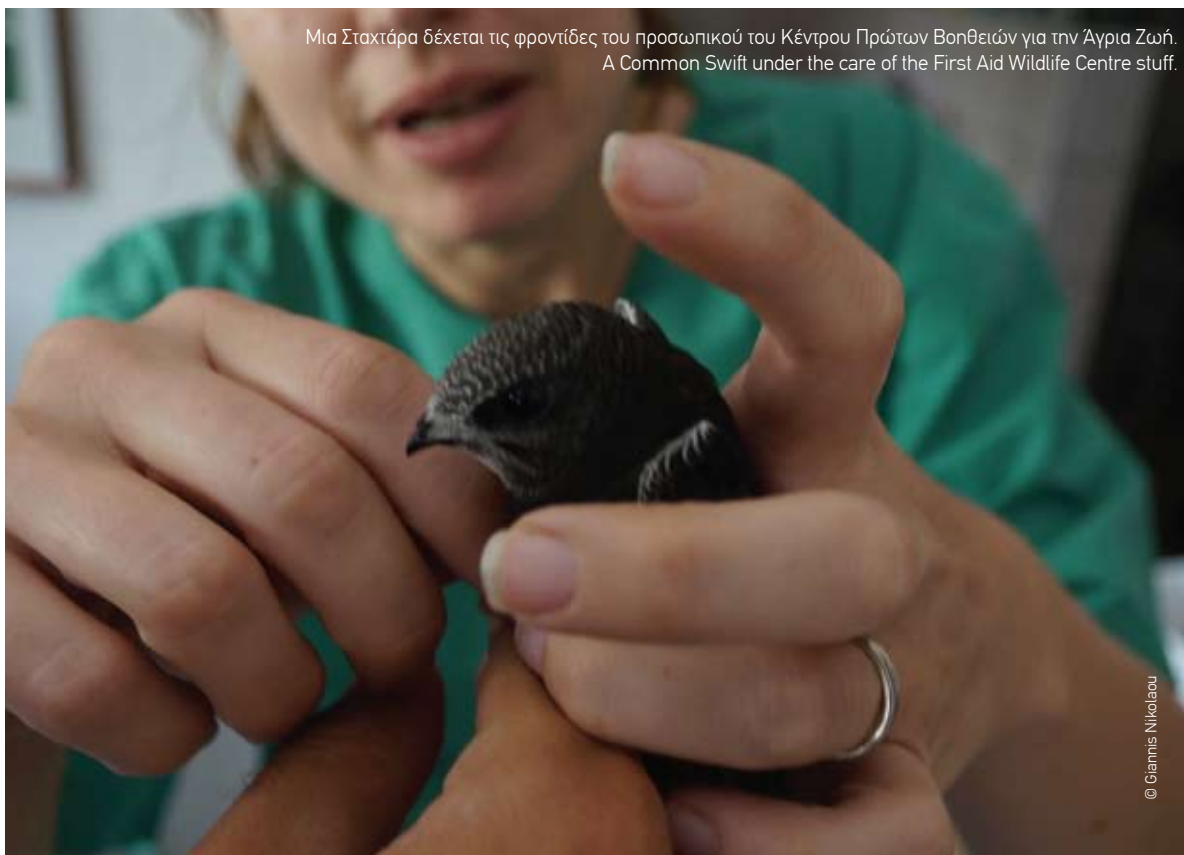
Κέντρο Πρώτων Βοηθειών για την Άγρια Ζωή

Οι κίνδυνοι για την άγρια πανίδα του νησιού είναι αρκετοί και σχετίζονται τόσο με φυσικούς, όσο και με ανθρωπογενείς παράγοντες. Η ανάγκη προστασίας των ειδών προτεραιότητας οδήγησε το πρόγραμμα LIFE Ανδρου στην δημιουργία ενός Κέντρου Πρώτων Βοηθειών για την άγρια ζωή του νησιού.

Στο Κέντρο, που βρίσκεται στο Κόρθι, παρέχεται η πρώτη φροντίδα σε κάθε είδους τραυματισμένο άγριο ζώο. Διαθέτει όλη την απαραίτητη υποδομή και εξοπλισμό για την παροχή πρώτων βοηθειών και βραχύχρονη παραμονή των τραυματισμένων ζώων, κάτω από την επίβλεψη των εκπαιδευμένων μελών του προγράμματος και την βοήθεια της εθελοντικής ομάδας, η οποία περιλαμβάνει και κτηνίατρο.

Σε περιπτώσεις όπου η κατάσταση του τραυματισμένου ζώου απαιτεί εξειδικευμένη ιατρική φροντίδα και μακροχρόνια περίθαλψη, το πρόγραμμα LIFE Ανδρου συνεργάζεται με τον Σύλλογο Προστασίας και Περίθαλψης Αγρίας Ζωής «ANIMA», στις εγκαταστάσεις του οποίου, τα τραυματισμένα ζώα του νησιού θα αναρρώσουν πριν επιστρέψουν στην Ανδρο για να απελευθερωθούν.

Μια Σταχτάρα δέχεται τις φροντίδες του προσωπικού του Κέντρου Πρώτων Βοηθειών για την Άγρια Ζωή.
A Common Swift under the care of the First Aid Wildlife Centre stuff.

The next day...

What will happen after the end of the project

Through studies - plans and pilot interventions, the LIFE project strives to contribute to the scientific justification, site designation, management planning and implementation of good practices for the sustainable management of Special Protection Area (SPA), Andros (part of the Natura 2000 network), in an exemplary way for the country, and compatible with the local sustainable development, particularly focusing in the promotion of nature tourism and local agro-pastoral products. In a manner that protects and highlights the valuable components of the local natural heritage as competitive advantages of the island, as part of a local development model that invests in respect to nature, local culture and the human scale.

For the purpose of the SPA conservation the project has proposed the establishment of an SPA Management Scheme, in cooperation with the Andros Municipality and the Ministry of the

Environment. This Scheme will undertake the implementation of conservation and management measures, as well as the promotion of nature tourism and sustainable agricultural practices in the area after the end of the project, through collaboration among stakeholders, active search for public (national and European) and private funds and resources and mobilizing local authorities, NGOs, volunteers, private entities and other organizations interested in promoting the sustainable development of the island.

Because the beginning is half the battle, the LIFE project begins an effort that should not be left in the middle, for the sake of local biodiversity conservation and the quality of life of the inhabitants of this magnificent Aegean island. |||||

Η επόμενη μέρα...

Τι θα γίνει μετά τη λήξη του έργου

Και όταν θα ολοκληρωθούν οι δράσεις του LIFE Άνδρου, τι θα γίνει; Θα εγκαταλειφθεί η ορνιθοπανίδα στη τύχη της; Προστατεύουμε το περιβάλλον μόνο όταν υπάρχει κάποιο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα;

Σαφώς και όχι!!!

Μέσα από τις μελέτες – σχέδια και πιλοτικές παρεμβάσεις, το πρόγραμμα LIFE προσπαθεί να συμβάλει στο σχεδιασμό, στη θεσμοθέτηση και στη βιώσιμη διαχείριση της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) της Άνδρου (περιοχής του δικτύου Natura 2000), με τρόπο υποδειγματικό για τη χώρα μας και συμβατό προς την τοπική ανάπτυξη, ιδίως ως προς την προώθηση του φυσιολατρικού τουρισμού και των τοπικών αγροκτηνοτροφικών προϊόντων. Με τρόπο που θα προστατεύει και θα αναδεικνύει τα πολύτιμα στοιχεία του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος, ως ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του νησιού, στο πλαίσιο ενός αναπτυξιακού μοντέλου που θα επενδύει στο σεβασμό στη φύση, στον τοπικό πολιτισμό και στην ανθρώπινη κλίμακα.

Για τους σκοπούς της προστασίας της ΖΕΠ έχει προταθεί η ίδρυση με τη συνεργασία Δήμου, Υπουργείου Περιβάλλοντος και άλλων φορέων, μιας Επιτροπής Διαχείρισης, η οποία θα αναλάβει την υλοποίηση μέτρων προστασίας, διαχείρισης και ανάδειξης της περιοχής μετά τη λήξη του έργου, μέσα από την ενεργή αναζήτηση δημόσιων (εθνικών και ευρωπαϊκών) και ιδιωτικών πόρων και την κινητοποίηση τοπικών υπηρεσιών, εθελοντών και φορέων που ενδιαφέρονται για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης του νησιού.

Επειδή η αρχή είναι το ήμισυ του παντός, το πρόγραμμα LIFE ξεκινάει μια προσπάθεια που δεν πρέπει να μείνει στη μέση, για το καλό της βιοποικιλότητας αλλά και της ποιότητας ζωής των κατοίκων του νησιού.

What is the LIFE project Τι είναι το πρόγραμμα LIFE

The project LIFE Andros
«LIFE10NAT/GR/000637 ANDROSSPA»
aims to protect

Το πρόγραμμα LIFE Άνδρος
«LIFE10NAT/GR/000637 ANDROSSPA»
έχει στόχο την προστασία

- the nature of the island
- the Eleonora's Falcon
 - the Bonelli's Eagle
 - the Audouin's Gull
- the Mediterranean Shag
- του περιβάλλοντος του νησιού
- του μαυροπετρίτη
- του σπιζαετού
- του αιγαιόγλαρου
- του θαλασσοκόρακα

It is being implemented by the Municipality of Andros
at the Special Protection Area of Andros, with the
cooperation of the Hellenic Ornithological Society and
the Nature Conservation Consultants (NCC), with the
financial support of the European Commission and
the co financing of the National Green Fund.

Υλοποιείται από τον Δήμο Άνδρου
στη Ζώνη Ειδικής Προστασίας Άνδρου,
με τη συνεργασία της Ελληνικής Ορνιθολογικής
Εταιρείας και της NCC, με την οικονομική
υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και
τη συγχρηματοδότηση του Πράσινου Ταμείου.

Contact us: Τρόποι επικοινωνίας:

www.androslife.gr
www.facebook.com/LifeAndros
info@androslife.gr

LIFE Project information Center:

Town hall
tel.: 2282 360200, fax: 22820 23766
Information Center - Korthi
tel. / fax: 22820 62319

Κέντρο Ενημέρωσης Προγράμματος LIFE:

Δημαρχείο
τηλ.: 2282 360200, fax: 22820 23766
Κέντρο Ενημέρωσης LIFE - Όρμος Κορθίου
τηλ. / fax: 22820 62319

The program is being implemented
with the financial support
of the EU financial instrument LIFE.

Το πρόγραμμα υλοποιείται
με τη συνεισφορά του χρηματοδοτικού μέσου LIFE
της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ISBN 978-618-81708-0-3

